

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W KALISZU
ZA ROK 2013**

KALISZ, LUTY 2014

Spis treści

Zasady Ogólne.....	3
1. Zasady działania, funkcje i organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.....	5
2. Zasiłki i pomoc w naturze	6
3. Praca socjalna	9
4. Bezdomność	11
5. Prace społecznie użyteczne.....	13
6. Klub Integracji Społecznej	15
7. „Być albo nie być na rynku pracy” projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	16
8. Program aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego.....	19
9. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.....	20
10. Umieszczanie w domach pomocy społecznej.....	23
11. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	26
12. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	30
13. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - zadania gminy	35
14. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - zadania powiatu	38
15. Działania na rzecz społeczności lokalnej.....	45
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami	47

Zasady Ogólne

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych.

Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń i tryb ich przyznawania, organizację pomocy społecznej oraz zasady i tryb postępowania kontrolnego określa ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. 2013 poz. 182, z późniejszymi zmianami).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w myśl ustawy o pomocy społecznej, jako główne cele swojej działalności wyznaczył wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie (w miarę możliwości) do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia. Zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie, integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie oraz stworzenie w miarę możliwości jak najszerszego korzystania z sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb osób wymagających wsparcia.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011r. Nr 264, poz. 1573 z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) na podstawie zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
3. mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,

- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń przewidzianych ustawą,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

1. Zasady działania, funkcje i organizacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu pełni dwie funkcje realizując zadania: ośrodka pomocy społecznej i powiatowego centrum pomocy rodzinie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu działa w szczególności na podstawie:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (tj. Dz.U.z 2013r poz. 182 z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U.z 2008r Nr 14 poz. 92 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.z 2013r poz. 594 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 5 czerwca 1998r o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U.z 2013r poz. 595 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r o finansach publicznych (tj. Dz.U.z 2013r poz. 885 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2008r Nr 164 poz.1027 z poóź. zm.),
8. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U.z 2011r Nr 43

poz. 225 z późn.zm.)

9. ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r Nr 180 poz. 1493 z późn.zm.)

10. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U.z 2011 Nr 231 poz. 1375)

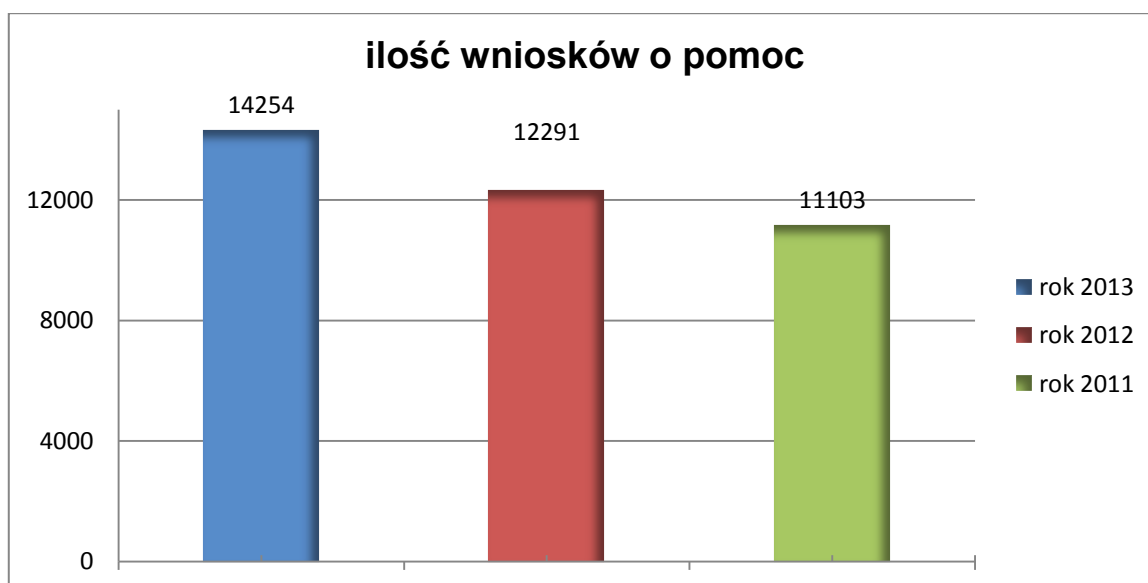
11. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu jest jednostką organizacyjną Miasta Kalisza działającą w formie jednostki budżetowej. Obszarem działania Ośrodka jest teren obejmujący miasto Kalisz.

2. Zasiłki i pomoc w naturze

W 2013 roku wyraźnie wzrosła liczba osób ubiegających się o pomoc. Przyjęto 14.254 wnioski Kaliszan o pomoc finansową, a więc znacznie więcej niż w latach ubiegłych.

MIESIĄC	LICZBA WNOSKÓW 2013	LICZBA WNOSKÓW 2012	LICZBA WNOSKÓW 2011
STYCZEŃ	1528	1214	1138
LUTY	1033	812	890
MARZEC	1182	1062	1101
KWIECIEŃ	1158	828	758
MAJ	910	858	892
CZERWIEC	1231	825	821
LIPIEC	777	797	806
SIERPIEŃ	1196	1023	1020
WRZESIEŃ	1401	1090	1176
PAŹDZIERNIK	1047	1197	843
LISTOPAD	1286	1234	989
GRUDZIEŃ	1505	1176	769
RAZEM	14.254	12.291	11.103

Zasiłki i pomoc w naturze udzielone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2013 roku

Świadczenie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	ilość świadczeń	Koszt [zł]	Koszt jednego świadczenia [zł]
zasiłki stałe		774	7 770	3 296 316	424,23
zasiłki okresowe		2 253	13 549	4 190 297	309,26
zasiłki celowe – ogólnie	zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	11	12	21 200	1 766,66
	zasiłki celowe zwrotne	0	0	0	0
	zasiłki celowe na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych	2 926	10 995	2 542 668	231,25
	Zasiłki celowe specjalne	188	252	75 502	299,61
	Zasiłki celowe przyznane osobom w ramach projektu EFS – wkład własny	136	261	101 650	389,46
	Zasiłki cel. na dożywianie	439	2 064	257 798	124,90
dożywianie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w ramach programu „Posiłek dla potrzebujących”		1 119	161 043	571 660	3,55
Dożywianie dzieci		1 967	289 208	1 514 588	5,24
koszty pogrzebów		26	26	95 864	3 687,08
składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe		665	6 673	267 052	40,02

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

Łączna kwota przeznaczona na zasiłki i pomoc w naturze stanowiła 12 934 595,09 zł. (w tym 2 375 000 zł na dożywianie). Ze środków własnych miasta pochodziło 3 860 951,77 zł.

Biorąc pod uwagę liczbę świadczeniobiorców wynoszącą 6 420 osób/rodzin, średnia kwota pomocy przeznaczonej na cały rok dla rodziny to 2 014,73 zł. Tak skromne środki finansowe determinują w społeczeństwie niezadowolenie.

Przyczyny występowania do MOPS o pomoc materialną

Poniższa tabela obrazuje przykładowe przyczyny z powodu których osoby i rodziny korzystały ze świadczeń pomocy społecznej.

Jednym z najczęstszych powodów trudnej sytuacji życiowej było bezrobocie, które dotknęło 2.577 środowiska. Dla 1.535 rodzin/osób powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność, a dla 1.060 długotrwała choroba. 336 rodzin było dotkniętych problemem alkoholizmu.

Przyczyny ubiegania się o pomoc w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kaliszu

przyczyna	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Bezdomność	121	146
potrzeba ochrony macierzyństwa	121	469
bezrobocie	2 577	5 756
niepełnosprawność	1 535	2 693
długotrwała lub ciężka choroba	1 060	1 878
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	867	2 862
przemoc w rodzinie	41	142
alkoholizm	336	516
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	87	108
sytuacja kryzysowa	9	21
zdarzenie losowe	11	21

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

3. Praca socjalna

Jednym z zadań pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadanie to realizowane jest m.in. poprzez pracę socjalną.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej w art. 6 pkt 12 definiuje ją w następujący sposób: „praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”.

Niepokojące zjawiska występujące w środowiskach powodują, że praca socjalna jest coraz trudniejsza i wymaga większego zaangażowania ze względu na kumulację problemów. Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie, które bardzo często przybierają charakter patologiczny. W związku z tym zauważalna jest zmiana w charakterze pracy, ale i oczekiwań wobec pracowników socjalnych.

Rozmiary potrzeb społecznych wymuszają poszukiwanie nowych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej.

Potrzeba skutecznego rozwiązywania problemów klientów pomocy społecznej spowodowała wprowadzenie do ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednej z technik prowadzenia pracy socjalnej, jaką jest kontrakt socjalny.

Został on zdefiniowany w art. 6 pkt 6 cytowanej ustawy jako *„pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny”*.

Kontrakt socjalny stwarza płaszczyznę porozumienia umożliwiając osiągnięcie postępów, które składają się na poprawę sytuacji klienta pomocy społecznej.

Celem zawarcia kontraktu socjalnego, jest wyposażenie osoby – znajdującej się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, np.: zdolnej do pracy lub mogącej w przyszłości wejść w rolę pracobiorcy – w kompetencje umożliwiające jej samodzielne zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych i uczestniczenie w życiu gospodarczym i społecznym danej społeczności, a tym samym uniezależnienie jej od świadczeń pomocy społecznej.

Zawierana przez pracownika socjalnego umowa z osobą występującą o pomoc do ośrodka pomocy społecznej musi zawierać indywidualny plan wychodzenia tej osoby z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła.

Ustawa o pomocy społecznej wprowadziła przepis umożliwiający odmowę lub wstrzymanie udzielanej pomocy w sytuacji odmowy zawarcia kontraktu socjalnego. Zawieranie kontraktów ma chronić indywidualność podopiecznych, rozwijać ich umiejętności, zachęcać do aktywnego poszukiwania pracy, uczyć odpowiedzialności. Kontrakty zawierane powinny być przede wszystkim z osobami, których problemy socjalne mają długotrwały charakter, a wyeliminowanie ich przyczyn nie jest możliwe bez udziału zainteresowanych.

W 2013r pracą socjalną objęto **1407** rodziny, przy czym pozytywne efekty uzyskano

w niżej wymienionych środowiskach, a pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu wielokrotnie, bo aż w 470 przypadkach prowadzenia pracy socjalnej zastosowali technikę - kontraktu socjalnego, dzięki której uzyskano wiele z niżej opisanych efektów

Mierzalne efekty pracy socjalnej

W 2013 roku efekty podejmowanych działań przedstawiają się następująco:

1. Ilość osób, które podjęły pracę okresową lub stałą- **305**
2. Ilość osób, które podjęły naukę w celu uzyskania zawodu – **122**
3. Ilość osób, które podjęły terapię odwykową lub zachowują abstynencję – **295**
4. Ilość osób, które podjęły leczenie psychiatryczne – **97**
5. Ilość osób, które podjęły leczenie ogólne, mimo poprzednich oporów – **215**
6. Ilość osób, które uzyskały umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności- **87**
7. Ilość osób, które otrzymały rentę lub emeryturę – **72**
8. Ilość osób, które odzyskały prawo do opieki nad dziećmi - **3**
9. Środowiska, w których złagodzone konflikty – **190**
10. Ilość osób, które uzyskały alimenty – **71**
11. Ilość osób, które z różnych względów nie ubiegają się już o pomoc – **264**
12. Ilość osób, które uzyskały dodatek mieszkaniowy- **124**

4. Bezdomność

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i odzieży. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych.

W 2013 roku na terenie Miasta Kalisza funkcjonowały 4 placówki przeznaczone dla osób bezdomnych:

- Schronisko im. Św. Brata Alberta – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
- Noclegownia PCK – 40 miejsc noclegowych dla mężczyzn,
- Schronisko dla Kobiet „Dom Życia” - 20 miejsc noclegowych dla kobiet i kobiet z dziećmi,
- „Ogrzewalnia” przy PCK w Kaliszu - otwarta w godzinach od 7 do 18, przeznaczona dla osób, które nie mają możliwości przebywania w ciepłych pomieszczeniach w ciągu dnia. Mogą tam przyrządzić sobie ciepły posiłek i napić się gorącej herbaty.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że wykazana liczba miejsc dla osób bezdomnych jest wystarczająca i zaspokaja w pełni potrzeby bezdomnych mieszkańców naszego miasta a także mieszkańcom spoza Kalisza, którzy znaleźli się w Kaliszu i są w sytuacjach kryzysowych. W okresie dużych, długotrwałych mrozów są wykorzystywane wszystkie miejsca a placówki wykorzystują, jako miejsca noclegowe np. świetlice i inne pomieszczenia, na co dzień służące do innych celów.

Liczba osób bezdomnych korzystających z różnego rodzaju form pomocy realizowanych przez MOPS w Kaliszu wynosiła w 2013 roku - 175.

Spośród tej liczby 105 osób to mieszkańcy Kalisza i osoby, które ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały miały w Kaliszu. 70 osób pochodziły spoza Kalisza, najczęściej z terenu gmin ościennych i położonych niedaleko Kalisza. Duży odsetek tych osób wynikał z faktu, że Kalisz posiada dość szeroką ofertę dla osób bezdomnych oraz to, że na terenie tych gmin nie ma wielu takich placówek.

Ustawa o pomocy społecznej w sposób szczególny reguluje właściwość miejscową gminy w stosunku do osób bezdomnych. Art. 101 ust. 2 stanowi, że „w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały”. Ust. 7 tego artykułu zawiera zapis zobowiązujący gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenia w miejscu pobytu.

Tak sformułowane zapisy zobowiązują ośrodek pomocy społecznej do współdziałania z gminami, z których wywodzą się osoby bezdomne. Współpraca dotyczy zarówno postępowania w sprawie ustalenia uprawnień osób bezdomnych do świadczeń z pomocy społecznej jak i dochodzenia zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia udzielone na podstawie decyzji administracyjnych MOPS. Wypłacane przez MOPS w Kaliszu świadczenia społeczne (zasiłki stałe, celowe na leki, odzież, pokrycie kosztów posiłków) dla osób spoza Kalisza są zwracane do budżetu miasta.

Nieliczni bezdomni pochodzący z Miasta Kalisza przebywali poza Kaliszem i tam korzystali ze świadczeń pomocy społecznej, których kosztami obciążony był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu. Czterech mężczyzn korzystało z położonego na terenie Gminy Błaszki Schroniska dla mężczyzn „Dom Bartymeusza”.

Osoby bezdomne, nie posiadające żadnego dochodu otrzymują pomoc, która służy zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, tj. schronienie, posiłek, odzież, leki, środki czystości.

Już jesienią prowadzona jest akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy przez osoby bezdomne. W miejscach, gdzie gromadzą się bezdomni, np. dworce PKP, PKS, barakach i punktach wydawania żywności są umieszczane informacje zawierające adresy placówek dla bezdomnych i innych miejsc, gdzie można uzyskać pomoc. Prawidłowo układa się także współpraca w tym zakresie ze Strażą Miejską Kalisza, Policją, Caritas.

Efekty prowadzenia pracy socjalnej z osobami bezdomnymi

Oprócz pomocy w formie schronienia, czy zasiłku, z osobami bezdomnymi prowadzona jest praca socjalna w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności. Osoby bezdomne otrzymują wsparcie i motywację do rozwiązywania ich problemów rodzinnych czy mieszkaniowych. Są aktywizowani do poszukiwania zatrudnienia, poszukiwania pracy oraz starań o własne mieszkanie.

- ok. 90 % osób jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, co daje możliwości uzyskania zatrudnienia oraz daje tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego,
- 45 osób ma ustalony stopień niepełnosprawności,
- 15 osobom ustalony został stopień niepełnosprawności w 2013 r.,
- 9 osób pobierało zasiłek pielęgnacyjny,
- 1 osoba usamodzielniała się po otrzymaniu emerytury,
- 15 osób podjęło terapię w związku z uzależnieniem od alkoholu,
- 3 osoby podjęły pracę stałą lub okresową,
- dla 9 osób bezdomnych wydano decyzje o nabyciu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 2 osoby bezdomne usamodzielniały się i zamieszkały we własnych mieszkaniach,
- 4 osoby zamieszkały w domu pomocy społecznej,
- 4 osoby podjęły naukę zawodu,
- 3 osoby bezdomne uczestniczyły w projekcie „Być albo nie być na rynku pracy”,
- udzielono pomocy 16 osobom opuszczającym zakład karny.

5. Prace społecznie użyteczne

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.07.2011 roku w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w miastach na prawach powiatu organizatorem prac społecznie użytecznych dla miasta Kalisza od miesiąca stycznia 2012 roku jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu.

Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Wymiar czasowy tych prac nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo, 40 godzin w miesiącu. Prace społecznie użyteczne cieszą się dużym zainteresowaniem wśród podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu. Wymiar czasowy wykonywania pracy pozwala osobom długotrwale bezrobotnym odnaleźć się w roli pracowników i przygotować się do pracy w pełnym wymiarze.

Otrzymywane wynagrodzenie w kwocie 308 zł w okresie od marca do maja 2013 roku, a od czerwca do listopada 2013r. w wys. 320 zł. nie powoduje zmniejszenia pomocy materialnej przyznawanej z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. To forma wsparcia z jednej strony daje korzyści materialne osobom ubogim z powodu bezrobocia, a z drugiej strony jest narzędziem aktywizującym w pracy socjalnej, gdyż odmowa podjęcia prac społecznie użytecznych może być przesłanką do odmowy świadczeń pomocy społecznej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych uczy między innymi dyscypliny, sumienności, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, a także podnosi wiarę we własne możliwości. Spośród osób skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych niektórym udaje się podjąć stałe zatrudnienie w jednostkach, w których wykonywali prace lub w innych zakładach pracy. W 2013 roku pracę podjęło 11 osób.

Na organizowanie prac społecznie użytecznych z budżetu miasta w roku 2013 wydatkowano 53.807,20 zł tj. 40% całości zadania. Pozostała kwota czyli 80 710,80 zł została zrefundowana z Funduszu Pracy będącego w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy.

W 2013 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych były przygotowane 52 miejsca pracy. W okresie od marca do listopada 2013 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu skierował 86 osób. Do wykonywania tych prac były w pierwszej kolejności kierowane osoby biorące udział w projekcie „Być albo nie być na rynku pracy” oraz osoby biorące udział w projekcie „Gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego”

Podmioty, w których wykonywano prace społecznie użyteczne.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP oraz korzystające ze świadczeń MOPS wykonywali prace społecznie użyteczne w 32 podmiotach w okresie od marca do listopada 2013 roku były to:

1. Urząd Miejski
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3. Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych
4. Dom Pomocy Społecznej
5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej
6. Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”
7. Straż Miejska w Kaliszu
8. Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy nr 1
9. Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy nr 2
10. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Nr 1
11. Centrum Interwencji Kryzysowej
12. I Liceum Ogólnokształcące
13. II Liceum Ogólnokształcące
14. IV Liceum Ogólnokształcące
15. Zespół Szkół Techniczno – Elektronicznych
16. Gimnazjum Nr 4 w Kaliszu
17. Zespół Szkół Nr 7 w Kaliszu;
18. Zespół Szkół Nr 10
19. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1
20. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2
21. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kaliszu
22. Szkoła Podstawowa Nr 7 w Kaliszu
23. Szkoła Podstawowa Nr 11 w Kaliszu
24. Szkoła Podstawowa Nr 14 w Kaliszu
25. Szkoła Podstawowa Nr 23
26. Zespół Szkolno Przedszkolny nr 1 w Kaliszu
27. Zespół Szkolno Przedszkolny nr 2 w Kaliszu
28. Publiczne Przedszkole Nr 9
29. Publiczne Przedszkole Nr 18
30. Publiczne Przedszkole Nr 19
31. Publiczne Przedszkole Nr 28
32. Publiczne Przedszkole Nr 30

6. Klub Integracji Społecznej

Wychodząc naprzeciw potrzebom swych podopiecznych w roku 2005 powstał Klub Integracji Społecznej, jako następna forma pomocy.

Jego funkcjonowanie jest w chwili obecnej wykorzystywane przy aplikowaniu o środki z Unii Europejskiej. Pozyskane środki pozwalają na ciągłe rozszerzanie i doskonalenie form działania Klubu.

Głównym celem Klubu jest minimalizowanie zagrożeń związanych ze skutkami wykluczenia społecznego oraz wyprowadzenie klientów pomocy społecznej z systemu opieki i wsparcia do życia w społeczeństwie i funkcjonowania na otwartym rynku pracy poprzez reintegrację społeczną i zawodową. Klienci obejmowani są wsparciem indywidualnym i grupowym.

Podstawą prawną do funkcjonowania Klubów Integracji Społecznej jest ustawa z dnia 13.06.2003r. o zatrudnieniu socjalnym.

Klub Integracji Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku wg ustalonego harmonogramu zajęć. Zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych i popołudniowych.

KIS znajduje się w siedzibie Ośrodka przy ul. Granicznej 1, stąd też wiele osób korzysta ze wsparcia Klubu przy okazji pobytu w Ośrodku (np. poradnictwo).

Działalność Klubu jest szeroko rozpropagowana zarówno w siedzibie Ośrodka (plakaty, ulotki, harmonogram zajęć), jak i w innych instytucjach (Powiatowy Urząd Pracy, Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn, Kluby Abstynenckie). Działalność Klubu była także propagowana przez lokalne media. Dzięki temu informacje dotyczące Klubu docierają do szerokiej rzeszy potencjalnych uczestników zajęć w KIS.

Za organizację pracy Klubu jest odpowiedzialny wyznaczony pracownik socjalny – Lider Klubu.

W 2013 roku na działalność Klubu ze środków własnych miasta wydatkowano kwotę 10 972,54,zł.

Podopieczni MOPS skorzystali z:

- 1.Konsultacji indywidualnych z psychologiem – 139 osób.
- 2.Porad prawnych – 368 osób.
- 3.Konsultacji i warsztatów z terapeutą uzależnień – 126 osób - od stycznia do grudnia 2013 prowadzono zajęcia z osobami uzależnionymi od środków psychoaktywnych, które prowadziła odpowiednio przygotowana kadra.
- 4.Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy prowadzone przez Lidera KIS - 9 osób.
- 5.Spotkania dotyczące ekonomii społecznej prowadzone przez Lidera KIS - 9 osób.
- 6.W KIS spotyka się od kilku lat grupa wsparcia dla osób starszych - emerytów i rencistów.

Natomiast większość zajęć organizowanych w pomieszczeniach KIS była finansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Być albo nie być na rynku pracy”, który został opisany w kolejnym rozdziale sprawozdania.

7. „Być albo nie być na rynku pracy” projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2008 roku realizował projekt systemowy pt. „Być albo nie być na rynku pracy”. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Projekt VII (Promocja Integracji Społecznej). Działanie 7.1 (Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji), Poddziałanie 7.1.1 (Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji oraz ośrodki pomocy społecznej).

W roku 2013 po raz szósty Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystępował do realizacji projektu systemowego.

Projekt skierowany był do 150 osób w wieku aktywności zawodowej, w tym również osób niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i nie pozostających w zatrudnieniu, a także usamodzielniających się wychowanków opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych i rodziny zastępcze.

W ramach odbywającego się projektu, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu podpisali 150 kontraktów socjalnych. Zastosowane narzędzie miało na celu m. in. przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy.

W 2013 roku w ramach projektu odbyły się:

Kursy zawodowe realizowane na terenie MOPS w Kaliszu

1. „Kurs florystyka z elementami sprzedaży i obsługa kas fiskalnych” - w kursie wzięło udział 40 osób,
2. „Kurs Kosmetyczka, stylistka paznokci z elementami wizażu” - w kursie wzięło udział 20 osób.
3. „Kurs opiekun środowiskowy z językiem obcym” - w kursie wzięły udział 20 osób.

Kursy zawodowe zleczone

1. „Kurs magazynier – sprzedawca z obsługą wózka jezdniowego i programu magazynowego „SUBIEKT” – w kursie brały udział 25 osób.
2. „Kurs budowlany- metody wykończenia wnętrz w budownictwie” w kursie brało udział 20 osób.
3. „Obsługa kas fiskalnych – obsługa komputera” w kursie wzięło udział 39 osób.
4. „Kurs komputerowy” w kursie brało udział 15 osób.
5. „Kurs brukarza” - w kursie brało udział 10 osób.

W ramach kursów przeprowadzone były zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne. Uczestnikom kursów zawodowych były zapewnione materiały dydaktyczno- szkoleniowe oraz catering.

Warsztaty

1. W ośrodku rehabilitacyjno–wypoczynkowym „Nadmorski” w Mrzeżynie odbyły się „Warsztaty wyjazdowe i trening w zakresie umiejętności społecznych

- z elementami ćwiczeń fizycznych, usprawniających, psychoruchowych dla osób niepełnosprawnych” w których udział wzięło 20 beneficjentów.
2. Warsztat wyjazdowy do Dusznik Zdrój dla osób w kryzysie, indywidualne doradztwo zawodowe, warsztaty tworzenia własnego wizerunku, spotkania z terapeutą, w których udział wzięło 19 osób.
 3. Wyjazd studyjny dotyczący ekonomii społecznej do Cieszyna. Wyjazd został podzielony na dwa terminy: 30.09 - 2.10.2013 r. oraz 9-11.10.2013 w obu terminach łącznie wzięły udział 46 osób.
 4. Warsztaty gospodarstwa domowego dla osób z którymi zawarto kontrakty socjalne – 31 osób.
 5. Warsztaty – wychowanie do życia w rodzinie dla osób z którymi zawarto kontrakty socjalne – 30 osób.
 6. Warsztaty komunikacji społecznej – 30 osób.
 7. Warsztaty z doradcą zawodowym – 26 osób.
 8. Warsztaty dla osób uzależnionych – 19 osób.
 9. Warsztaty tworzenia własnego wizerunku – 15 osób.
 10. Zajęcia usprawniające ruchowo z fizjoterapeutą, z elementami kinezyterapii, fizykoterapii i masażu – 30 osób.
 11. Szkolenie na temat podstaw prawidłowego rozwoju człowieka – 94 osoby.
 12. Warsztaty języka niemieckiego i języka angielskiego - 32 osoby .

Grupy samopomocowe

1. Grupa samopomocowa dla osób bezrobotnych.
2. Grupa samopomocowa dla osób niepełnosprawnych.
3. Grupa samopomocowa dla rodzin w kryzysie.
4. Grupa samopomocowa dla osób nadmiernie pijących alkohol, używających środki psychotropowe.

Spotkania indywidualne: z psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym, prawnikiem.

Działania środowiskowe

1. 13 września 2013 r w Gołuchowie w Domu Pracy Twórczej, odbyła się Konferencja nt. „ Rodzina a wykluczenie społeczne”. W konferencji udział wzięli przedstawiciele instytucji pracujących na rzecz osób wykluczonych społecznie tj. Straży Miejskiej, Zakładu Karnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji oraz innych jednostek pomocy społecznej z województwa wielkopolskiego. Zaproszono 150 osób.
2. Zorganizowano spotkanie integracyjne dla uczestników i otoczenia.
3. Zakupiono bilety do kina i teatru dla uczestników i otoczenia.

Wartość projektu

Koszt ogółem 1 109 082,78 zł
- wkład własny 116 453,69 zł

- kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego – 992 629,09 zł

Nie wszystkim osobom udało się pozytywnie zakończyć projekt. Bezpłatne kursy i warsztaty zakończyły się otrzymaniem przez 142 uczestników zaświadczeń o ukończeniu kursów (zgodnie z wymogami MEN), które mogą ułatwić poszukiwanie zatrudnienia. W trakcie realizacji projektu zatrudniono 2 asystentów rodziny, którzy pomagali indywidualnie wytypowanym osobom biorącym udział w projekcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaplanowaniu i realizacji budżetu domowego oraz opiece nad dziećmi.

Podsumowanie

Projekt systemowy „Być albo nie być na rynku pracy” był realizowany od roku 2008- 2013. Łączna wartość projektu: 5.936.850,00 zł w tym dotacja z EFS to: 5.255.653,97.

Łącznie udział w projekcie wzięło 920 osób: w tym 214 osób niepełnosprawnych, kobiet 660.

Ze wszystkimi tymi osobami podpisano kontrakty socjalne.

150 osób biorących udział w projekcie nie przekroczyło 24 roku życia, w wieku 55-64 było 94 osoby. Czyli była duża grupa osób, które są w szczególnej pozycji na rynku pracy tj. albo są zbyt młodzi brak doświadczenia, albo zbyt dojrzały na nowe wyzwania.

73 % było w wieku wysokiej aktywności zawodowej.

Wykształcenie osób biorących udział :

- 367 osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym,
- 430 osób wykształcenie ponadgimnazjalne,
- 90 osób wykształcenie pomaturalne,
- 33 osoby wykształcenie wyższe.

W miesiącu wrzesień 2013r. przeprowadziliśmy anonimową ankietę. Poprosiliśmy 500 osób biorących udział w projekcie w latach 2008-2012r o wypełnienie tej ankiety. Głównie interesowało nas to ile osób podjęło pracę po zakończeniu udziału w projekcie i jak im udział w projekcie pomógł.

Wróciły do nas 484 ankiety w tym 20 ankiet gdzie była adnotacja, że osoba przebywa za granicą.

168 osób podjęło pracę po ukończeniu udziału w projekcie tj. 37,8 %, natomiast tylko 5% ankietowanych twierdziło, że udział w projekcie nic im nie dał.

8. Program aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w roku 2013 kontynuował program pn. „Gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego - edycja 2012r.” w ramach programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – edycja 2011-2015” określonego w umowie nr 14/PSU-BS/2012 zawartej w dniu 18 czerwca 2012 r. pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Miastem Kalisz – miastem na prawach powiatu. Wartość projektu wynosiła 110.768,00 zł, w tym dofinansowanie z MPiPS 80.000,00 zł. Środki wkładu własnego jst pochodziły ze środków funduszu pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy na zatrudnienie dwóch osób w ramach robót publicznych oraz wykonywania prac społecznie użytecznych przez pozostałych uczestników projektu.

Celem projektu było budownictwo socjalne. Projekt realizowano we współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych i Wydziału Spraw Społecznych i Mieszkańczych Urzędu Miejskiego w Kaliszu.

Projekt był realizowany na przestrzeni dwóch lat. W pierwszym roku trwania projektu zgodnie z harmonogramem zostały zakupione materiały budowlane, wytypowano 4 mieszkania będące w zasobach miasta Kalisza, które remontowali sami beneficjenci projektu, aby mogli w nich zamieszkać. Z ośmioma uczestnikami projektu podpisano kontrakty socjalne. Zmotywowani przez pracowników socjalnych podjęli kroki zmiany swojej sytuacji. W Klubie Integracji Społecznej przy współudziale lidera klubu, psychologa, prawnika uczestnicy projektu mogli wzmocnić wiarę we własne możliwości oraz poprzez warsztaty aktywnego poszukiwania pracy nabyli umiejętności pisania CV i prezentowania własnej osoby przed pracodawcą. Wszyscy uczestnicy zostali zapoznani z przepisami dotyczącymi uruchomienia spółdzielni socjalnych oraz innymi możliwościami własnej działalności gospodarczej. Psycholog zatrudniony w MOPS w Kaliszu przeprowadził z beneficjentami projektu warsztaty radzenia sobie ze stresem mające na celu nabycie umiejętności przewyższania kryzysu. Zaktywizowano uczestników do współuczestnictwa w rozwiązaniu problemu braku mieszkania poprzez odbycie specjalistycznego szkolenia wykończania wnętrz, podczas którego nabyli umiejętność remontu mieszkań. W 2013 zakupiono niezbędne materiały budowlane. Mieszkania były remontowane przez naszych podopiecznych. Od fachowej strony pomagali im uczestnicy programu „Być albo nie być na rynku pracy”, którzy posiadali umiejętności w zakresie robót budowlanych. Część praktyczna szkolenia odbywała się w wytypowanym lokalu wskazanym przez Miasto Kalisz przy ul. Przechodniej 4.

W grudniu 2013 roku 4 rodziny, które wykonywały prace remontowe otrzymały umowy najmu lokalu socjalnego.

9. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobom, wymagającym pomocy z powodu zaburzeń psychicznych. Są dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Pomoc ta jest świadczona przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2013 roku z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało **66** osób.

Wykonawcą specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi była Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

Koszt usług wyniósł 649.365 zł. Łącznie pracownicy Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu wykonali 38.873 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych. Podmiot realizujący usługi opiekuńcze został wyłoniony w drodze przetargu.

Osoby korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych ponoszą częściową odpłatność za usługi. Z tego tytułu w 2013 roku uzyskano dochód w kwocie 57.351,43 zł.

Odpłatność ponoszona przez podopiecznego za specjalistyczne usługi opiekuńcze (osoba samotna i osoba w rodzinie)

Tabela przedstawia odpłatność obowiązującą w 2013 roku

Kryterium – 542 zł.	Osoba samotna (dochód od – do zł.)	Pełna odpłatność-w zł.	
		dni robocze (R) - 15 zł	dni wolne (W) – 30 zł
Powyżej		R	W
100,00 % – 132,50 %	542,01 – 718,15	1,50 % - 0,22 zł.	0,45 zł
132,50 % – 165,00 %	718,16 – 894,30	3,00 % - 0,45 zł.	0,90 zł
165,00 % – 187,50 %	894,31 – 1016,25	5,00 % - 0,75 zł.	1,50 zł
187,50 % – 220,00 %	1016,26 – 1192,40	7,00 % - 1,05 zł.	2,10 zł
220,00 % – 237,50 %	1192,41 – 1287,25	11,00 % - 1,65 zł.	3,30 zł
237,50 % – 255,00 %	1287,26 – 1382,10	15,00 % - 2,25 zł.	4,50 zł
255,00 % – 265,00 %	1382,11 – 1436,30	22,50 % - 3,37 zł	6,75 zł
265,00 % – 275,00 %	1436,31 – 1490,50	30,00 % - 4,50 zł	9,00 zł
275,00 % – 282,50 %	1490,51 – 1531,15	45,00 % - 6,75 zł	13,50zł
282,50 % – 290,00 %	1531,16 – 1571,80	60,00 % - 9,00 zł	18,00 zł
290,00 % – 310,00 %	1571,81 – 1680,20	75,00 % - 11,25 zł	22,50 zł
310,00 % – 330,00 %	1680,21 – 1788,60	90,00 % - 13,50 zł	27,00 zł

powyżej 330%	1788,61	100,00% - 15,00 zł. 30,00 zł	
Kryterium–542 zł. dla osoby samotnie gospodarującej i w rodzinie	Dochód w zł. osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność - zł	
		R	W
100,00 % – 132,50 %	542,01 – 718,15	3,5% - 0,52 zł.	1,05 zł
132,50 % – 165,00 %	718,16 – 894,30	7% - 1,05 zł.	2,10 zł
165,00 % – 187,50 %	894,31- 1016,25	11% - 1,65 zł.	3,30 zł
187,50 % – 220,00 %	1016,26– 1192,40	15% - 2,25 zł.	4,50 zł
220,00 % – 237,50 %	1192,41 –1287,25	20% - 3,00 zł.	6,00 zł
237,50 % – 255,00 %	1287,26 –1382,10	25% - 3,75 zł.	7,50zł
255,00 % – 265,00 %	1382,11- 1436,30	32,50%-4,87 zł	9,75 zł
265,00 % – 275,00 %	1436,31 - 1490,50	40 %- 6,00 zł	12,00 zł
275,00 % – 282,50 %	1490,51 – 1531,15	55 % - 8,25 zł	16,50 zł
282,50 % – 290,00 %	1531,16 – 1571,80	70 % -10,50 zł	21,00 zł
290,00 % – 310,00 %	1571,81 – 1680,20	85 % -12,75 zł	25,50 zł
310,00 % – 330,00 %	1680,21 – 1788,60	100 %-15,00 zł	30,00 zł
powyżej 330%	1788,61		

Usługi opiekuńcze dla osób starszych i przewlekle chorych obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2013 roku usługi opiekuńcze świadczyły dwa podmioty: Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Kaliszu oraz Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Kaliszu.

Usługi opiekuńcze są przyznawane osobom wymagającym opieki na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Rozliczenia godzin i kontrolę usług wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu, a środki na realizację powyższego zadania są przekazywane organizacjom pozarządowym bezpośrednio z Urzędu Miejskiego w Kaliszu.

Koszt usług opiekuńczych w 2013 roku wyniósł 2.676.248,80 zł .

Łącznie zrealizowano 196.783 godziny usług opiekuńczych.

Podmioty realizujące usługi opiekuńcze zostały wyłonione w drodze konkursu ofert.

Ilość osób, którym świadczone usługi opiekuńcze

W 2013 roku Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kaliszu oraz Polski Czerwony Krzyż świadczyły usługi opiekuńcze dla **496** osób.

Z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze Miasto uzyskało dochód w wysokości 536.539,81zł.

Odpłatność ponoszona przez podopiecznego za usługi opiekuńcze (osoba samotnie gospodarująca i osoba w rodzinie)

Tabela przedstawia odpłatność obowiązującą od I 2013 roku

Kryterium – 542 zł.	Osoba samotna (dochód od – do zł.)	Pełna odpłatność- 13,60 zł. (za 1 godz. usługi)
101-150%	547,42 – 813,00	5% - 0,68 zł.
151- 200 %	818,42 – 1084,00	10% - 1,36 zł.
201- 250 %	1089,42- 1355,00	15% - 2,04 zł.
251 – 300%	1360,42 – 1626,00	30% - 4,08 zł.
301- 400%	1631,42 – 2168,00	50% - 6,80 zł.
401 – 500%	2173,42 – 2710,00	70% - 9,52 zł.
powyżej 500 %	<u>2710,01 zł</u>	<u>100% - 13,60 zł.</u>
Kryterium – 456 zł.	Na osobę w rodzinie	Pełna odpłatność 13,60 zł
101- 150 %	460,56 – 684,00	10 %- 1,36 zł.
151-200 %	688,56 – 912,00	15 % - 2,04 zł
201 – 250 %	916,56 – 1140,00	20 % - 2,72 zł.
251 – 300 %	1144,56 – 1368,00	50 % - 6,80 zł
<u>powyżej 301 %</u>	<u>1372,56 zł.</u>	<u>100% - 13,60 zł</u>

10. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Prawne podstawy umieszczania w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (art.54 ust.1 ustawy o pomocy społecznej).

Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

Za osoby umieszczone po 01 stycznia 2004 roku w myśl art. 61 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1.mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2.małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3.gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Odpłatność mieszkańców DPS

Mieszkaniec domu wnosi opłatę w kwocie stanowiącej 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu. Opłata ta jest wnoszona bezpośrednio do domu pomocy społecznej, w którym dana osoba przebywa.

Osoby zobowiązane do ponoszenia opłat za pobyt w DPS członków rodzin

Małżonek, zstępni przed wstępnymi opłatę za pobyt członka rodziny w DPS wnoszą zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- 1.w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (542 zł x 300% = 1.626zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
- 2.w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (456 zł x 300% = 1.368zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu w 2013 roku uzyskał dochód w wysokości 154.997.13zł stanowiący partycypacje osób zobowiązanych do utrzymania mieszkańców DPS.

149 mieszkańców domów pomocy społecznej posiadało rodziny zobowiązane do alimentacji, z czego 64 osoby partycypowały w kosztach utrzymania bliskich w DPS.

W stosunku do 101 osób rodzina nie partycypowała w kosztach z uwagi na dochód nie kwalifikujący do ustalenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS. 5 osób pokrywało pełen koszt odpłatności natomiast 111 mieszkańców DPS to osoby samotne, nie posiadające bliskiej rodziny w stosunku do których partycypantem było Miasto Kalisz.

Odpłatność gminy

Gmina, z której osoba została skierowana do DPS ponosi odpłatność w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i osoby zobowiązane.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dopłaca do pobytu mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej. Dopłaty te są zróżnicowane, w zależności od typu domu i wysokości miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych DPS, do których są kierowani mieszkańcy Kalisza. Średnia dopłata Gminy Kalisz do mieszkańca DPS wynosiła 2.057,76zł.

Koszty miesięcznego utrzymania mieszkańca w Domach Pomocy Społecznej, w których byli umieszczeni mieszkańcy Kalisza

DPS	Ilość osób	Miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca	Koszt poniesiony przez miasto Kalisz w skali roku
DPS Kalisz	150	3.072,77 zł	2.736.682,86 zł
DPS Baszków	3	3.166 zł	82.527,34 zł
DPS Biskupice	2	2.409,77 zł	29.932,94 zł
DPS Batowice	1	2.793,80 zł	16.628,28 zł
DPS Chlebno	3	3.115,39 zł	89.598,03 zł
DPS Chróscin-Wieś	2	2.441,75 zł	38.593,76 zł
DPS Fabianów	2	2.892 zł	37.344,12 zł
DPS Falmierów	2	3.014,34 zł	54.003,62 zł
DPS Ślesin	1	3.474,08 zł	35.494,95 zł
DPS Kobyla Góra	7	2.829 zł	156.730,72 zł
DPS Kochłowy	4	2.860 zł	108.822,72 zł
DPS Konin	1	2.780 zł	28.807,20 zł
DPS Lisków	14	2.956,59 zł	272.072,21 zł
DPS Marszałki	6	2.812 zł	173.508,00 zł
DPS Mielżyn	4	3.760,02 zł	172.380,14 zł
DPS Ostrów Wlkp.	4	3.156 zł	130.630,77 zł
DPS Osiek	1	3.189 zł	30.750,92 zł
DPS Pleszew	20	2.995 zł	440.111,39 zł
DPS Rozdźwały	7	2.569,09 zł	130.804,98 zł
DPS Rzetnia	1	3.071 zł	32.410,40 zł

DPS Skęczniew	4	2.980 zł	96.174,86 zł
DPS Sieradz	1	2.509,09 zł	32.935,53 zł
DPS Wielka Nieszawka	1	2.603,59 zł	12.350,07 zł
DPS Zimnowoda	2	3.474,28 zł	62.755,92 zł
DPS Psary	15	2.878 zł	325.092,60 zł
DPS Pakówka	1	2.946 zł	21.839,36 zł
DPS Kowary	1	2.469,48 zł	207,20 zł

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu

W 2013 roku 260 mieszkańców pochodzących z Miasta Kalisza przebywało w domach pomocy społecznej i na ten cel wydatkowano środki w wysokości 5 349 191,01 zł.

W 2013 wśród osób zakwalifikowanych do skierowania było 138 wniosków (40 wniosków z 2012r. i 98 z 2013 r.). Umieszczone zostało łącznie 62 osoby, 47 osób w Kaliszu i 15 osób w specjalistycznych domach pomocy społecznej poza Kaliszem.

11. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania samorządu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

Zadania samorządu z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej określa ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Środki na realizację tych działań pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.¹

Wysokość środków na powyższe zadania dla naszego miasta jest przyznawana zgodnie z algorytmem, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003r. (Dz. U. Nr 88, poz. 808 z późn. zm.).

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w roku 2013 dla miasta Kalisza przypadła kwota 2 133 320 zł.

Niepełnosprawni korzystający ze środków PFRON w 2013 roku

Rodzaj wsparcia	Złożone wnioski	Wyplacone dofinansowanie	Kwota [zł]
Turnusy rehabilitacyjne	376 osób	95 osób	80 000,00
Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	1304 osoby	1234 osoby	429 998,00
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	126 osób	46 osób	168 043,00
Dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej	4 osoby	1 osoba	35 000,00
Koszty szkoleń osób niepełnosprawnych	9 osób	5 osób	11 737,00
Wydatki na instrumenty lub usługi rynku pracy	3 osoby	3 osoby	16 673,00
Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki	2 organizacje	241 osób	34 000,00
Dofinansowanie do działalności WTZ	2 warsztaty	85 osób	1 257 660,00
Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy	4 wnioski	3 stanowiska	100 000,00

Zródło: Dane MOPS Kalisz

Z pomocy finansowej na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało w 2013 roku 1234 osoby w tym zrealizowano 111 wniosków dotyczących dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Wnioski najczęściej dotyczyły: pieluchomajtek, cewników, aparatów słuchowych oraz wkładek usznych, wózków inwalidzkich, balkoników, materacy p/odleżynowych oraz obuwia ortopedycznego.

Natomiast w przypadku sprzętu rehabilitacyjnego dofinansowania dotyczyły głównie łóżek rehabilitacyjnych, rowerków rehabilitacyjnych oraz trójkołowych rowerów rehabilitacyjnych.

¹ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych określany dalej PFRON

W 2013 roku ze środków PFRON wypłacono dofinansowanie dla 95 osób na turnusy rehabilitacyjne na kwotę 80.000 zł, dofinansowano likwidację barier architektonicznych dla 30 osób niepełnosprawnych na kwotę 150.485 zł.

Podpisano 16 umów na likwidację barier technicznych na kwotę 17.558 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych dotyczyło głównie przystosowania mieszkania pod kątem osób niepełnosprawnych, jak również zakupu 3 schodolazów wraz z oporęczowaniem. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych otrzymało 16 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 17.558 zł i dotyczyło głównie dofinansowania do zakupu krzesła toaletowego, podnośnika łazienkowego, wózka prysznicowego, taboretu pod prysznic czy ramp podjazdowych

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się nie został zrealizowany żaden wniosek pozytywnie.

Na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2013 roku złożono 4 wnioski. Zawarto 1 umowę i wypłacono 1 dofinansowanie na łączną kwotę 35.000 zł.

W 2013 roku zawarto 2 umowy z pracodawcami na dofinansowanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej i wypłacono dofinansowanie na kwotę 100.000zł. Stworzono 3 stanowiska pracy, dla osób niepełnosprawnych.

W 2013r. złożono 2 wnioski o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 50.400zł.

Zawarto 2 umowy (na łączną kwotę 34.000,00zł), na dofinansowanie sportu. Jedną z Klubem Sportowym Niepełnosprawnych „START”, która dotyczyła organizacji i prowadzenia procesu szkolenia zawodników niepełnosprawnych w różnych dyscyplinach sportowych (pływanie, boccia, wioślarstwo) oraz organizacji zawodów sportowych.

Drugą umowę zawarto z Fundacją Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” na organizację „IX Międzynarodowych Halowych Mistrzostw Kalisza Osób Niepełnosprawnych w Lekkiej Atletyce”.

Szkolenia dla osób niepełnosprawnych

Szkolenie dla osób niepełnosprawnych inicjuje i organizuje kierownik Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przekazuje środki finansowe. W roku 2013 zrefundowano szkolenia dla 5 osób niepełnosprawnych (kwota dofinansowania kosztów szkolenia 11.737zł).

Sfinansowano w ramach wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych, jako poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu 3 osobom na łączną kwotę 16.673zł.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

W Kaliszu funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej.

WTZ prowadzone przez Fundację Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”, w których terapią objętych jest 45 uczestników, w tym 22 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności a pozostałych 23 z umiarkowanym. Większość uczestników ma upośledzenie umysłowe, dziecięce porażenie mózgowe i zespół Downa. W WTZ prowadzonym przez Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności – Orioniści, terapią objętych jest 40 uczestników, w tym 24 ze znacznym stopniem

niepełnosprawności, natomiast 16 posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności. Najczęstszy rodzaj schorzenia w tym warsztacie to upośledzenie umysłowe, epilepsja, dziecięce porażenie mózgowie i choroby psychiczne.

Głównym zadaniem warsztatu jest prowadzenie rehabilitacji społecznej i zawodowej przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzającej do rozwijania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym i podjęcie pracy.

W 2013r warsztaty opuściło łącznie 8 uczestników z powodu między innymi pogorszenia stanu zdrowia, czy podjęcia pracy. Zgodnie z postanowieniami ustawy w warsztacie działa Rada Programowa Warsztatu, która zbiera się, co najmniej dwa razy w roku w celu dokonania półrocznej oraz rocznej oceny przebiegu efektów rehabilitacji uczestników. Zajęcia w zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej w 2013r w warsztacie przebiegały planowo zgodnie z opracowanymi w tym celu indywidualnymi programami rehabilitacji dla poszczególnych uczestników.

Kwota dofinansowania z PFRON na jednego uczestnika rocznie wynosiła 14.796 zł, co stanowiło 90% pełnego kosztu. Pozostałe 10 % kosztów było dofinansowane ze środków budżetu Miasta Kalisza.

Program „Aktywny Samorząd”

W 2013r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu przystąpił do realizacji pilotażowego programu pod nazwą „Aktywny Samorząd” został zatwierdzony uchwałą nr 15/2013 z dnia 22 lutego 2013r. Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem programu była likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych oraz dostęp do edukacji.

W 2013 roku preferowane były wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych, które uczą się i są aktywnie zawodowo oraz zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu jako aktywnie poszukujące pracy. Realizacja programu „Aktywny Samorząd” przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2013r. przedstawiała się następująco. Liczba wniosków złożonych ogółem 117.

Liczba wniosków zweryfikowanych negatywnie pod względem formalnym w tym rezygnacje złożone przez osoby niepełnosprawne to 10 wniosków. Natomiast ze względu na brak środków 17 wniosków nie zostało zrealizowanych. Liczba zawartych i wypłaconych umów dla osób niepełnosprawnych to 90 na łączną kwotę 249 107,97 zł. W tym ze znacznym stopniem niepełnosprawności 24 osoby, z umiarkowanym 61osób oraz 5 osób niepełnosprawnych do 16 roku życia.

Wnioski osób niepełnosprawnych, które otrzymały dofinansowanie w podziale na poszczególne obszary i zadania:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:
Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – brak wniosków,
 - b) Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – 3 wnioski

dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 3.210 zł,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 11 wniosków dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 57 328,27zł.,

b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – brak wniosków,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

a) Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 3 wnioski dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 33 552,00zł.,

b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym– 2 wnioski dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 3.800, 00 zł.,

c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 2 wnioski dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 33 860 zł.,

d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny– brak wniosków,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 7 wniosków dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 12 742,70zł.,

2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 62 wnioski dofinansowanie wypłacono w łącznej kwocie 104,615,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje samochodem Inwalid TAXI, który służy do przewozu osób niepełnosprawnych.

Ponadto do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu kierowane są przez Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kaliszu osoby z orzeczonym stopniem niepełnosprawności do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. W roku 2013 prace te wykonywało 9 osób, które przepracowały łącznie 750 godzin.

12. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Organizacja pomocy społecznej w mieście Kaliszu

W myśl zapisów ustawy o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej to m.in. ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówka specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, placówka opiekuńczo-wychowawcza, ośrodek interwencji kryzysowej.

W miastach na prawach powiatu zadania pomocy społecznej zarówno gminne jak i powiatowe, własne i zlecone wykonują miejskie ośrodki pomocy społecznej (art. 110 i art. 112 ustawy o pomocy społecznej).

W Mieście Kaliszu realizatorem tych zadań jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W celu realizacji zadań pomocy społecznej Ustawa upoważnia jednostki samorządu terytorialnego do tworzenia innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, które działają i realizują zadania w poszczególnych obszarach społecznych.

W Kaliszu są to:

- 1.Dom Pomocy Społecznej, ul. Winiarska 26,
- 3.Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Cegielniana 6,
- 4.Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan”, ul. Widok 77,
- 5.Dom Dziecka, ul. Skarszewska 3 oraz filia ul. Prosta 1
- 6.Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Graniczna 1.

Zgodnie z art.112 ust.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Na terenie Kalisza funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej, który mieści się przy ul. Winiarskiej 26.

Dom dysponuje 180 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych. Średnia wieku mieszkańca DPS w Kaliszu wynosiła 80 lat.

Spośród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej:

- 72 podopiecznych to osoby leżące wymagające pomocy osób drugih,
- 61 mieszkańców porusza się przy pomocy osób drugih lub sprzętu rehabilitacyjnego,
- 47 mieszkańców porusza się samodzielnie.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Organizacja domu, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniają w szczególności wolność, intymność, godność, poczucie bezpieczeństwa oraz sprawność fizyczną i psychiczną zamieszkujących osób.

Dla swoich mieszkańców kaliski Dom Pomocy Społecznej organizuje wiele imprez okolicznościowych, integracyjnych i kulturalno-oświatowych, np. udział w spektaklach teatralnych, seanse filmowe, czytanie klasyków literatury, koncerty, programy okolicznościowe. Zapraszani są liczni goście.

W 2013 roku Wojewoda Wielkopolski przekazał dotację w kwocie 1.159.361 zł na utrzymanie mieszkańców przebywających w Domu Pomocy Społecznej na podstawie wcześniejszych przepisów.

W 2013 roku dochody Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły 5.137.012,85 zł i pochodziły z tytułu odpłatności mieszkańców oraz dopłaty z gmin, z których osoby były skierowane. Łącznie na utrzymanie DPS wydatki wyniosły 6.483.540,25 zł.

Ośrodki Wsparcia

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w ośrodku wsparcia (art. 51 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

W 2013 roku na terenie Miasta Kalisza funkcjonowały 2 ośrodki wsparcia, tj.:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Cegielnianej 6,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan” przy ul. Widok 77.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką dziennego pobytu dla osób, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową oraz warunki rodzinne nie są w stanie w stopniu wystarczającym sprostać niektórym potrzebom życiowym i samodzielnie, prawidłowo funkcjonować w swoim środowisku.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu dysponuje 110 miejscami. Z usług świadczonych przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w 2013 roku skorzystało 126 osób. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Kaliszu realizował zadania poprzez terapię zajęciową, działalność opiekuńczą, pracę socjalną, działalność rehabilitacyjną i terapeutyczną, a także zapewnienie posiłku/obiadu.

W 2013 roku dochody Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Kaliszu wyniosły 150.041,70 zł, a wydatki 761.703,51 zł.

Odpłatność za pobyt dzienny w DDPS w Kaliszu dla osoby samotnie gospodarującej w 2013 roku

Dochód na osobę samotnie gospodarującą	Odpłatność ponoszona przez podopiecznego za pobyt w podstawowym zakresie
Do wysokości kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej do 542,00 zł	Zwolniony z odpłatności
Powyżej kryterium dochodowego do 150% kryterium dochodowego od 543,00 zł do 813,00 zł	4,10zł
Od 151% do 200% kryterium dochodowego Od 818,42 zł do 1084,00 zł	4,40zł
Od 201% do 250% kryterium dochodowego Od 1089,42 zł do 1.355,00 zł	4,70zł
Od 251% do 300% kryterium dochodowego Od 1.360,42 zł do 1.626,00 zł	5,00zł

Od 301% do 350% kryterium dochodowego Od 1.631,42 zł do 1.897,00 zł	5,30zł
Od 351% do 400% kryterium dochodowego Od 1.902,42 zł do 2.168,00 zł	5,60zł
Od 401% do 450% kryterium dochodowego Od 2.173,42 zł do 2.439,00zł	6,00zł
Od 451% do 500% kryterium dochodowego Od 2.444,42 zł do 2.710,00 zł	6,50zł
Powyżej 500% kryterium dochodowego Powyżej 2.710,00zł	7,00zł
Kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej 542zł	

Odpłatność za pobyt dzienny w DDPS w Kaliszu dla osoby w rodzinie w 2013 roku

Dochód na osobę w rodzinie	Odpłatność ponoszona przez podopiecznego za pobyt w podstawowym zakresie
Do wysokości kryterium dochodowego osoby w rodzinie - do 456,00 zł	Zwolniony z odpłatności
Powyżej kryterium dochodowego do 150% kryterium dochodowego - od 457,00 zł do 684,00 zł	4.10 zł
Od 151% do 200% kryterium dochodowego Od 688,56 zł do 912,00 zł	4,40 zł
Od 201% do 250% kryterium dochodowego Od 916,56 zł do 1140,00 zł	4,70 zł
Od 251% do 300% kryterium dochodowego Od 1144,56 zł do 1.368,00 zł	5,00 zł
Od 301% do 350% kryterium dochodowego Od 1.372,56 zł do 1.596,00 zł	5,30 zł
Od 351% do 400% kryterium dochodowego Od 1.600,56 zł do 1.824,00 zł	5,60 zł
Od 401% do 450% kryterium dochodowego Od 1.828,56 zł do 2.052,00 zł	6,00 zł
Od 451% do 500% kryterium dochodowego Od 2.056,56 zł do 2.280,00 zł	6,50 zł
Powyżej 500% kryterium dochodowego Powyżej 2.280.00 zł	7,00 zł
Kryterium dochodowe na osobę w rodzinie 456,00 zł	

Środowiskowy Dom Samopomocy „TULIPAN” w Kaliszu

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu jest placówką dziennego pobytu dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, a także osób, których specyficzne zaburzenia rozwojowe uniemożliwiają pobyt w innego rodzaju placówkach.

Osobom tym zapewnia się podstawowe świadczenia opiekuńczo - wychowawcze, rekreacyjne, rehabilitacyjne, a także posiłki.

W 2013 roku z pomocy Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu korzystało 52 osoby.

W Ośrodku funkcjonuje 5 grup, do których są przydzielane osoby ze względu na ich potrzeby psychofizyczne:

- I GRUPA PIELEGNACYJNO-REHABILITACYJNA (zaspokojenie podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa),
- II GRUPA STYMULACJI ZABAWOWEJ (rozwój poznawczy, społeczny, emocjonalny przy wykorzystaniu techniki zabawy),
- III GRUPA STYMULACJI POZNAWCZEJ (powiększanie i utrwalanie uczestnictwa w życiu bliższego i dalszego otoczenia, budzenie i podtrzymywanie aktywności),
- IV, V GRUPA PRZYSPOSOBIENIA DO ŻYCIA (doskonalenie w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej).

Odpłatność za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu

Odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 250% odpowiedniego kryterium dochodowego:

- kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej: $542 \text{ zł} \times 250\% = 1.355,00 \text{ zł}$,
- kryterium dochodowe na osobę w rodzinie: $456 \text{ zł} \times 250\% = 1140,00 \text{ zł}$.

Aktualnie uczestnicy ponoszą niewielką odpłatność, a 28 osób korzystały z usług ŚDS „Tulipan” nieodpłatnie.

W 2013 roku dochody Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan” w Kaliszu wyniosły 25.587,62 zł, a wydatki 1.263.562,11 zł.

Centrum Interwencji Kryzysowej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, socjalnego, prawnego oraz schronienia.

W Kaliszu zadanie to realizuje Centrum Interwencji Kryzysowej znajdujące się przy ul. Granicznej 1.

W ramach działalności stacjonarnej w CIK funkcjonują:

- mieszkania chronione – 6 pokoiów: 12 miejsc przy ul. Granicznej 1. i 5 pokoiów, w których jest 7 miejsc przy ul. Częstochowskiej. W 2013 roku do mieszkań chronionych skierowano 18 osób. Łącznie zamieszkiwało 27 osób.
- schronisko dla ofiar przemocy w rodzinie – 29 miejsc. W 2013 roku ogółem zamieszkiwało 47 osób, w tym 24 dzieci.
- schronisko dla osób i rodzin będących w stanie kryzysu – 9 miejsc. W 2013 roku ogółem zamieszkiwało 64 osoby, w tym 24 dzieci.

Pobyt w Centrum Interwencji Kryzysowej jest w zasadzie bezpłatny, jedynie mieszkańcy mieszkań chronionych ponoszą odpłatność.

W ramach działań interwencyjnych do Centrum Interwencji Kryzysowej, mogą zostać przyjęte osoby spoza terenu Miasta Kalisza. Gmina właściwa ze względu na zamieszkanie osoby będącej w kryzysie ponosi wydatki w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania w Centrum. Przyjęcie tej osoby następuje na wniosek osoby zainteresowanej, o czym niezwłocznie informowana jest gmina z terenu, której ona pochodzi.

Ponadto Centrum Interwencji Kryzysowej udziela pomocy dla osób, które nie zamieszkują w placówce. W 2013 roku w ramach działalności ambulatoryjnej udzielono następujących form pomocy i wsparcia:

- rozmowy diagnozujące sytuację kryzysową – 587,
- informacje i porady oraz kierowanie do odpowiednich instytucji i organów – 1045,
- pomoc psychologiczna i pedagogiczna – 341,
- pomoc prawna w podstawowym zakresie – 125,
- prowadzenie pracy socjalnej – 146,
- podjęte interwencje – 22
- specjalistyczne poradnictwo prawne - 239.

W 2013 roku dochody Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu wyniosły 23.937,81 zł, a wydatki 818.523,03 zł.

Dom Dziecka w Kaliszu

Opis dotyczący placówki znajduje się w rozdziale 14 sprawozdania z uwagi, że placówka jest jednym z elementów ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyraźnie podzieliła kompetencje między gminą w zakresie pracy z rodziną biologiczną, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

13. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - zadania gminy

Asystent rodziny

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych prezydent miasta zapewnia wsparcie w formie: pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i wnioskuje do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wsparcie rodziny to profilaktyka i zadania mające na celu ochronę rodziny przed dysfunkcją. Złożoność i różnorodność zadań, które wynikają z ustawy wymagają długoletniego zaangażowania osób i środków.

Asystent rodziny pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Taka praca daje możliwość dogłębnego zdiagnozowania przyczyn trudnych sytuacji będących źródłem problemów występujących w danej rodzinie. Praca asystenta rodziny daje możliwość ciągłego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

O wykonywanie tego zawodu mogą starać się osoby z wyższym i średnim wykształceniem, te ostatnie muszą wykazać, że brały udział w szkoleniach z zakresu, pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentować, co najmniej trzyletni staż pracy z dziećmi lub rodziną.

Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązków rodzicielskich. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z uwagi na to, że dysfunkcyjność rodziny ma charakter złożony, a istniejące problemy determinują występowanie kolejnych, konieczne jest objęcie rodziny tą formą pomocy w sposób długofalowy. Ważnym jest, aby asystent rodziny został wprowadzony w odpowiednim dla rodziny czasie, gdy rodzina nie jest jeszcze w zaawansowanym procesie psychodegradacji społecznej.

W roku 2013 asystą rodzinną objęto 111 środowisk (w tym 12 rodzin biorących udział w programie „Być albo nie być na rynku pracy”), w których przebywało 268 dzieci. Asystenci zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy mieli pod swoją opieką średnio około 12 rodzin. Z naszych obserwacji wynika, że większa liczba rodzin stanowi duże obciążenie i odbija się na jakości udzielonej pomocy.

Rodziny objęte asystą rodzinną. Dane na dzień 31.12.2013r.

Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach		Dzieci – przedział wiekowy		
	Rodzice	dzieci	0 – 6 lat	7 – 14 lat	15 – 18 lat
111	178	268	117	105	46

Zatrudniono 9 asystentów rodziny w ramach Resorowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej i 2 asystentów z Programu EFS „Być albo nie być na rynku pracy”. Główne problemy występujące w rodzinach objętych asystą rodzinną to: alkoholizm, niewydolność wychowawcza, zaniedbania wychowawcze, niezaradność życiowa, bezrobocie, choroba psychiczna i rodzina niepełna.

Każda rodzina objęta pomocą asystenta miała inne cele, zasoby i deficyty, do każdej z nich należy podchodzić indywidualnie, aby ustalić skuteczny plan działania z rodziną. Plan działania z rodziną jest aktualizowany wspólnie z rodziną co miesiąc. W ten sposób na bieżąco asystent i rodzina mogą ocenić skuteczność współpracy. Podejmowana współpraca z rodzinami była ukierunkowana na takie problemy jak: budowanie prawidłowych relacji w rodzinie, motywowanie rodzin do samodzielnej realizacji zadań, wprowadzanie treningu czystości, przeprowadzanie rozmów na temat wychowywania dzieci, prowadzenia treningu gospodarowania budżetem domowym, kontrola stanu zdrowia dzieci, poprawa sytuacji materialnej, motywowanie członków rodzin do podejmowania i utrzymywania terapii alkoholowej, pomoc w nauce dzieciom, pokazywanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego z dziećmi.

Indywidualna praca z rodziną pozwoliła zmotywować podopiecznych do podjęcia działań, dawno lub w ogóle nie podejmowanych, jak również doprowadzić do wzrostu poczucia ich wartości i sprawczości. Spowodowało to, że 6 rodzin usamodzielniało się i zakończyło współpracę z asystentem.

W 2013 roku 5 dzieci powróciło do domu rodzinnego z placówki opiekuńczo-wychowawczej. Dzieci z trzech rodzin nie udało się utrzymać w ich rodzinach naturalnych z uwagi na nasilający się proces degradacji spowodowany alkoholizmem ich matek i zostały one umieszczone w pieczy zastępczej.

Rodziny objęte asystą rodzinną uczęszczały na warsztaty i spotkania indywidualne z psychologiem, miały również okazję uczestniczyć w wykładach, które odbyły się w

ramach „Uniwersytetu dla Rodziny”, celem tych spotkań było podniesienia ich kompetencji wychowawczych.

W ramach prowadzonych zadań asystenci współpracowali ze szkołami, przedszkolami, przychodniami, Sądem, Domem Dziecka, Miejski Zarządem Budynków Mieszkalnych, Komisją Mieszkaniową, policją, Biurem Świadczeń Rodzinnych, świetlicami socjoterapeutycznymi i organizacjami pozarządowymi.

Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

W 2013 roku pozyskano środki na zatrudnienia asystentów rodziny z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej realizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej aplikowano o środki na zatrudnienie 9 asystentów rodziny. Kwota środków otrzymanych w ramach konkursu to 140 868,96 zł.

Wydatki gminy na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej

Ustawa nałożyła na gminę obowiązek ponoszenia wydatków w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest to 10 % wydatków, w drugim roku 30 % , a w trzecim i kolejnych latach 50% ponoszonych kosztów.

W 2013 r. wydatki jakie spoczywały na gminie za dzieci umieszczone w pieczy instytucjonalnej to 183 781,79zł., a za dzieci w pieczy rodzinnej to 52 046.24 zł.

Dzieci, za które gmina poniosła wydatki na poziomie 10% było 57, natomiast 30% wydatków opłacono za 33 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Z uwagi, że Kalisz jest miastem na prawach powiatu, wydatki te stanowiły równocześnie dochody po stronie powiatu

14. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - zadania powiatu

Organizacja opieki w rodzinnej pieczy zastępczej oraz udzielanie pomocy pieniężnej

W roku 2013 roku na terenie miasta Kalisza funkcjonowało 132 rodzin zastępcze: w tym rodziny spokrewnione – 104, niezawodowe – 26, zawodowe – 2 (w tym jedna specjalistyczna), w których wychowywało się łącznie 171 dzieci.

Ponadto na terenie Miasta Kalisza w 15 rodzinach zastępczych (niezawodowych - 12, zawodowych - 3) przebywało w sumie 27 dzieci z innych powiatów: kaliskiego, pleszewskiego, namysłowskiego, łęczyńskiego, ostrowskiego, kolskiego, poznańskiego, łódzkiego, krotoszyńskiego, pączęzańskiego i bytowskiego.

39 dzieci z Miasta Kalisza przebywało w 23 rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie innych powiatów (kaliskiego, pleszewskiego, słupeckiego, sieradzkiego, ostrowskiego, ostrzeszowskiego, jarocińskiego, zgorzeleckiego, Pruszcza Gdańskiego, Konina, wieruszowskiego i gnieźnieńskiego).

W 2013r. na terenie Miasta Kalisza powstało 21 nowych rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych łącznie 26 dzieci (w tym 5 dzieci z innych powiatów.)

Dla miasta Kalisza funkcjonują dwa rodzinne domy dziecka – jeden w Kaliszu przy ul. Smrekowej 4, w którym przebywa 5 dzieci i drugi na terenie gminy Godziesze, w którym przebywa również 5 dzieci z terenu miasta Kalisza.

W 2013r. pieczę zastępczą opuściło w sumie 20 dzieci (w tym podstawowymi powodami opuszczenia rodzin były: rozpoczęcie procesu usamodzielnienia, powrót do rodziców naturalnych, umieszczenie w placówkach i inne).

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych – 2013r. Miasto Kalisz

Przeznaczenie środków	Środki własne z budżetu Miasta Kalisza [zł]
Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek z tytułu niepełnosprawności	1 373 222,48
Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	23 600,00
Wynagrodzenia z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych	75 766,80
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w zawodowych rodzinach zastępczych	0,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia	3 000,00
Wydatki związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	0,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	0,00

Udzielona pomoc finansowa dla rodzinnych domów dziecka – 2013r.

Przeznaczenie środków	Środki własne z budżetu Miasta Kalisza [zł]
Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka dodatek z tytułu niepełnosprawności	112 480,00
Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	2 000,00
Wynagrodzenia z pochodnymi dla prowadzących rodzinny dom dziecka	84 811,64
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinnym domu dziecka	16 190,10
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia	4 265,00
Środki finansowe innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.	320,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	23 566,74
Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka	10 374,00

Udzielona pomoc finansowa dla rodzin zastępczych – 2013r. Porozumienia.

Przeznaczenie środków	Środki własne z budżetu Miasta Kalisza – porozumienia – dzieci pochodzące z Kalisza umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkałe w innych powiatach [zł]	Środki otrzymane z innych powiatów na podstawie porozumień – dzieci z innych powiatów umieszczone w rodzinach zam. w Kaliszu [zł]
Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek z tytułu niepełnosprawności	434 804,06	291 833,56
Świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	1 500,00	8 000,00
Wynagrodzenia z pochodnymi dla zawodowych rodzin	84 872,72	104 609,76

zastępczych		
Wynagrodzenia z pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy w zawodowych rodzinach zastępczych	11 332,26	0,00
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia	2 500,00	2 000,00
Wydatki związane z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	3 000,00	0,00
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym- rodzina zawodowa	1 500,00	0,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	9 143,36	0,00

Pomoc w integracji ze środowiskiem dla osób opuszczających rodziny zastępcze, niektóre rodzaje placówek opiekuńczo- wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

Formy wsparcia dla osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo- wychowawcze.

Wychowankowie z placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz opuszczający rodzinę zastępczą mogą liczyć na pomoc mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację poprzez świadczoną na ich rzecz pracę socjalną, oraz takie formy pomocy jak:

- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie
- pomoc na zagospodarowanie- w formie rzeczowej
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych
- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

	Ilość osób	Kwota pomocy
Rodziny zastępcze	40	175 825,31 zł
Placówki opiekuńczo- wychowawcze	27	99 138,38 zł

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

	Ilość osób	Kwota pomocy
Rodziny zastępcze	9	31 305,00 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	44 505,00 zł

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie

	Ilość osób	Kwota pomocy
Rodziny zastępcze	5	21 491,00 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	11	42 282,00 zł

Pomoc mieszkaniowa

3 wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano decyzje kierujące do mieszkań chronionych w Centrum Interwencji Kryzysowej.

Dodatkowo 6 pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, zakładów poprawczych ukończyło udział w projekcie systemowym „Być albo nie być na rynku pracy” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W roku 2013 roku w Domu Dziecka średnio miesięcznie przebywało 45 dzieci. Na przestrzeni roku miało miejsce 11 nowych przyjęć dzieci, natomiast 16 wychowanków opuściło placówkę:

- 4 wychowanków usamodzielniono się,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinnym domu dziecka,
- 4 wychowanków wróciło do rodzin naturalnych,
- 1 dziecko przeniesiono do innej placówki,
- 3 dzieci trafiło do rodziny adopcyjnej,
- 3 dzieci umieszczono w MOW.

W kaliskim Domu Dziecka koszt utrzymania wychowanka w placówce w 2013 roku wyniósł 3831,74 zł.

W 2013 roku w placówkach opiekuńczo- wychowawczych poza Kaliszem przebywało 45 dzieci z naszego miasta. Ukazuje to znaczący problem braku miejsc

w placówce.

Dzieci przebywały w placówkach na terenie powiatów: ostrzeszowskiego (4 dzieci), kaliskiego (6 dzieci), pleszewskiego (23 dzieci), jarocińskiego (4 dzieci), tureckiego (2 dzieci), grudziądzkiego (2 dzieci), Nowy Sącz (1 dziecko), olkuski (2 dzieci), sieradzki (1 dziecko).

Miesięczny koszt utrzymania w placówkach w 2013 roku:

Placówka	Koszt [zł]
Dom Dziecka w Liskowie	4 299,41
Dom Dziecka w Pleszewie	3 433,00
Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie	3 435,00
Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach	2 100,00
Dom Dziecka w Ostrzeszowie	3 366,00
Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza w Wydrznie	4 373,37
Zespół Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w Nowym Sączu	5 473,78
Dom Wsparcia Dziecka i Rodziny „Domostwo” Góra	4 153,91
Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Rafałowie	5 073,64
Dom Dla Dzieci i Młodzieży w Nowym Świecie	2 545,00
Placówka specjalistyczno-terapeutyczna w Jeżówce	5 487,00

Powiaty na terenie, których przebywali wychowankowie zawarły z Miastem Kalisz stosowne porozumienia regulujące pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2013 roku na realizację w/w zadania Miasto Kalisz przekazało łącznie kwotę 1 385 025,92 zł.

Zgodnie z art.191 ust 8 pkt 1 i ust 12 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135 z późn. zm) w przypadku dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego nie zawiera się porozumień. Wydatki na umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego dziecko w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w ww. placówce, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo powiat, który otrzymuje zwrot wydatków na utrzymanie dziecka. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego (Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie) w ciągu roku 2013 8 wychowanków, na utrzymanie, których miasto Kalisz przekazało łącznie kwotę 155.238,18 zł.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu na bieżąco pozyskuje kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze. W 2013r. prowadził kampanię rozpowszechniając ulotki i plakaty oraz podejmując współpracę z parafiami diecezji kaliskiej.

W 2013r. przeprowadzono szkolenie dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze programem „Pride”. Przeszkolono 10 osób (5 rodzin). Na przeprowadzenie szkolenie uzyskano dofinansowanie w ramach Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2013 r.

Wszystkie rodziny, które wzięły udział w szkoleniu otrzymały kwalifikacje.

Przeprowadzono ponadto 3 edycje szkoleń dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze realizowane według indywidualnego planu szkolenia, w których łącznie brało udział 25 osób (18 rodzin).

Grupa wsparcia i szkolenia dla istniejących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka

W 2013r. utworzono grupę wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych. Rodziny mają okazję wymienić się wzajemnie doświadczeniem, dzielić się wsparciem emocjonalnym, szukać wspólnie rozwiązań, rozwijać nowe formy radzenia sobie z trudnościami oraz skorzystać z tematycznych pogadarek proponowanych przez pracowników.

Ponadto dla istniejących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka zorganizowano szkolenie wzmacniające ich kompetencje. Podczas 2 spotkań zrealizowano następujące tematy: „Wspomaganie rozwoju dziecka z zespołem FAS” oraz „Przemoc i agresja u dzieci. Jak sobie z nimi radzić” (na ww. szkolenie uzyskano dofinansowanie w ramach Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2013).

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka mieli również okazję podnieść swoje kompetencje uczestnicząc w wykładach, które odbyły się w ramach „Uniwersytetu dla rodziny”.

Wspieranie rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka zostają objęte na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynator jest wyznaczany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zatrudnił 4 koordynatorów. Pod ich opieką pozostawało w sumie 86 rodzin, w których przebywało łącznie 133 dzieci.

Koordynatorzy – zatrudnieni w ramach zadaniowego czasu pracy - udzielali pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w wypełnianiu ich funkcji. Łącznie koordynatorzy odwiedzili rodziny zastępcze 1220 razy.

W ramach swoich zadań koordynatorzy m.in. pracowali nad poprawą wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic zastępczy - dziecko; poprawą wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic biologiczny - dziecko; nawiązywali i wspierali kontakty rodziców biologicznych z dzieckiem poprzez udział w spotkaniach dziecka z rodzicem biologicznym, poprawą wzajemnej komunikacji w relacjach rodzina zastępcza - rodzina biologiczna dziecka, kształtowanie właściwych metod wychowawczych u rodziców zastępczych, zapewnienie dzieciom i rodzinom zastępczym dostępu do pomocy psychologicznej, zapewnienie dostępu do zajęć dodatkowych tj. korepetycji, zgłaszali do ośrodka adopcyjnego informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, pozyskiwali opinie z placówek oświaty na temat dzieci, współpracowali z pedagogiem szkolnym, współpracowali z kuratorami sądowymi w sprawie dzieci będących pod ich nadzorem.

Pozostałe działania: dokonywanie okresowych ocen, opiniowanie kandydatów, wsparcie psychologiczne

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2013r. dokonali w sumie 375 okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, sporządzili 26 planów pracy z dzieckiem umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonali 117 ocen prowadzących rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Dodatkowo sporządzano programy usamodzielnienia oraz ich aktualizacje z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

Ponadto w ramach realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dokonywano analiz sytuacji kandydatów na różnego typu rodziny zastępcze, przeprowadzono badania psychologiczne i pedagogiczne oraz wydawano opinie o kandydatach na potrzeby Sądu. Dodatkowo 177 razy udzielono specjalistycznego wsparcia psychologicznego, którym objęto 65 rodzin.

Udzielano pomocy w sporządzaniu wniosków do Sądu Rejonowego oraz specjalistycznych porad.

W ramach prowadzonych zadań pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracowali ze szkołami, przedszkolami, przychodniami, Sądem, Ośrodkiem Adopcyjnym, świetlicami socjoterapeutycznymi i organizacjami pozarządowymi.

Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej aplikował o środki finansowe z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach resortowego programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na rok 2013r. Złożono 2 oferty, które zostały pozytywnie rozpatrzone. Pozyskano łącznie dotację w wysokości 40.088,48zł. (z tego na dofinansowanie do wynagrodzenia 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 3.799 zł na dofinansowanie do szkoleń dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze oraz szkoleń dla istniejących rodzin zastępczych).

15. Działania na rzecz społeczności lokalnej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym zorganizował, oprócz konferencji w ramach projektu „Być albo nie być na rynku pracy” jeszcze dwie konferencje.

Uniwersytet dla rodziny

W dniu 23 maja 2013r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu wraz z Domem Dziecka w Kaliszu oraz Uniwersytetem im. A. Mickiewicza w Poznaniu Wydział Pedagogiczno - Artystyczny w Kaliszu zorganizował przedsięwzięcie pod nazwą „Uniwersytet dla rodziny”.

W uroczystości, która była jednocześnie okazją do wspólnej integracji oraz do uczczenia Dnia Dziecka oraz Dnia Rodzicielstwa Zastępczego wzięły udział rodziny zaproszone przez tutejszy Ośrodek, a także wychowankowie kaliskiego Domu Dziecka oraz Domu Dziecka w Liskowie wraz z opiekunami. Opiekunowie wysłuchali dwóch wykładów „Kim jest dziecko i kim jestem dla dziecka – o trzech rodzajach więzi z dzieckiem w opiece zastępczej” dr Przemysława Gąsiorka oraz „Rozpoznawanie wczesnych zaburzeń rozwojowych u dzieci” – dr Justyny Leszki. Natomiast dzieci skorzystały tego dnia z wielu atrakcji: m.in. malowanie twarzy, loterii fantowej z atrakcyjnymi nagrodami, uczestniczyły w grach i zabawach oraz różnego rodzaju działaniach plastycznych i warsztatach artystycznych. W tym dniu ogłoszono również wyniki konkursu plastycznego pt. „Tęczowa Kraina”. Młodych laureatów nagrodzono, a wyróżnione prace zostały wystawione w holu Uniwersytetu.

Partnerstwo dla zdrowia psychicznego

W ramach Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, 12 grudnia 2013r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego i Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Kaliszu zorganizował konferencję i spotkania regionalne pn. „Partnerstwo dla Zdrowia Psychicznego”.

Tematami przewodnimi konferencji były zagadnienia z zakresu pomocy społecznej, rynku pracy i ochrony zdrowia.

Uczestnicy konferencji wysłuchali następujących wykładów:

1. „Nowoczesny model opieki psychiatrycznej” wygłoszony przez Prof. Janusza Rybakowskiego, konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Psychiatrii.
2. „Działania Samorządu Województwa w ramach wdrażania założeń Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Wielkopolsce wygłoszony przez Jarosława Cieszkiewicz reprezentującego Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.
3. „Możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi wygłoszony przez Grzegorza Naranowicz Dyrektora Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Oddziału Wielkopolskiego.

4. Polityka Społeczna na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi wygłoszony przez Marzenę Urbańczyk reprezentującą Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu.

5. „Integrity 2013/2015” wygłoszony przez Prof. Roberta Bartel z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Równoległe do trwającej konferencji odbyły się zajęcia warsztatowe: „Aktywizacja zawodowa” i „Kreacja artystyczna”.

Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele zajmujący się zagadnieniami pomocy społecznej, rynku pracy, przedstawiciele środowisk medycznych, organizacji pozarządowych i osoby korzystające ze wsparcia w/w instytucji.

W konferencji wzięło udział około 100 osób, każdy z nich otrzymał materiały edukacyjne związane z tematami poruszonymi podczas konferencji.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu zorganizował dla najbardziej potrzebujących podopiecznych paczki żywnościowe, które wydawane były trzy razy w roku. Żywność pozyskiwano ze zbiórek żywności organizowanych na terenie miasta Kalisza w okresie przedświątecznym oraz w czasie Juwenaliów.

16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi – zgodnie z zapisem art. 2 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu podejmowali szereg działań na rzecz poprawy jakości życia podopiecznych. W tym celu współpracowali z organizacjami, instytucjami i sponsorami. Współpraca ta oparta była na zasadzie pomocniczości, wzmacnianiu lokalnych działań, tworzeniu warunków do powstawania inicjatyw, otwarciu na innowacyjność.

Organizacje pozarządowe i instytucje, z którymi współpracuje w kwestiach społecznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu

W szczególności MOPS współpracuje z:

1. Klubem Sportowym Niepełnosprawnych „START”- rozpowszechnianie sportu wśród osób niepełnosprawnych,
2. Polskim Czerwonym Krzyżem – pomoc żywnościowa, odzieżowa, schronienie dla bezdomnych mężczyzn, usługi opiekuńcze, ogrzewalnia,
3. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – pomoc żywnościowa, odzieżowa, usługi opiekuńcze,
4. Kaliskim Klubem „Amazonki” – pomoc dla kobiet w trakcie i po leczeniu raka piersi,
5. Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych - specjalistyczne usługi opiekuńcze,
6. Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – schronienie dla bezdomnych mężczyzn, odzież,
7. Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Bank Chleba” – pomoc żywnościowa,
8. „Caritas” Diecezji Kaliskiej – pomoc żywnościowa, odzieżowa,
9. Schroniskiem dla kobiet – „Dom Życia” - schronienie dla kobiet,
10. „Domem Bartymeusza” w Domaniewie prowadzony przez Kaliski Dom Opieki „Caritas” Diecezji Kaliskiej – schronienie, wyżywienie,
11. Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów – spotkania okolicznościowe,
12. Stowarzyszeniem Emerytów, Rencistów i Inwalidów – spotkania integracyjne;
13. Stowarzyszeniem Katolicki Ruch Antynarkotyczny - „Karan” – świetlica dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od narkotyków, prowadzenie punkt konsultacyjnego, opracowanie materiałów informacji dotyczących pomocy dla uzależnionych i ich rodzin,
14. Polskim Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Kaliszu – spotkania integracyjne, okolicznościowe,
15. Towarzystwem Dzieci o Niepełnej Sprawności Ruchowej – spotkania integracyjne,

- okolicznościowe,
16. Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom Autystycznym – spotkania integracyjne, pomoc edukacyjna dla rodziców,
 17. Fundacją Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” – prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej, ponadto spotkania integracyjne, konkursy, wystawy prac, zawody sportowe osób niepełnosprawnych,
 18. Polskim Stowarzyszeniem Diabetyków – spotkania integracyjne, edukacyjne,
 19. Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – imprezy okolicznościowe dla dzieci, organizacja wypoczynku letniego dla dzieci. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy - szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne,
 20. Zgromadzeniem Zakonnym Małego Dzieła Boskiej Opatrzności – Orioniści – prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej, spotkania integracyjne dla osób niepełnosprawnych,
 21. Związkiem Stowarzyszeń Wielkopolski Bank Żywności – zbiórki żywności z okazji Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia,
 22. Zgromadzeniem Sióstr Nazaretanek – umożliwienie nieodpłatnego uczęszczania do przedszkola dzieci z ubogich rodzin,
 23. Świetlicami socjoterapeutycznymi i środowiskowymi – udział dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w zajęciach pozalekcyjnych, organizowanie imprez okolicznościowych,
 24. Stowarzyszeniem Abstynencki Klub „Zdrowie i Trzeźwość”- pomoc dla rodzin i osób uzależnionych,
 25. Stowarzyszeniem Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „Jantar”- pomoc dla rodzin i osób uzależnionych,
 26. Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym uzależnionym od Alkoholizmu i ich Rodzinom „Życie”- pomoc dla rodzin i osób uzależnionych,
 27. Fundacją „Bread of Life ”-Oddział w Kaliszu –pomoc odzieżowa,
 28. Fundacją Dzieciom Pomagaj- pomoc dla rodzin i dzieci autystycznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu współpracuje z wieloma podmiotami na terenie miasta Kalisza, a także z terenu całego kraju. Jednym z elementów współpracy jest sporządzanie i udostępnianie informacji oraz przeprowadzanie wywiadów sprawdzających i środowiskowych na rzecz innych instytucji.

W roku 2013 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu przeprowadzili 939 wywiadów środowiskowych na rzecz innych instytucji.